

Агуулга

Аймгийн эдийн засаг нийгмийн байдал

1. Төсөв санхүү	1
2. Банк мөнгө зээл	3
3. Эрүүл мэнд	4
4. Хөдөлмөр	8
5. Нийгмийн даатгалын үйлчилгээ	10
6. Гэмт хэрэг	11
7. Үнэ	13
8. Хөдөө аж ахуй	20
9. Аж үйлдвэр	25
10. Холбоо	26
11. Байгаль орчин цаг агаар	27

...албан ёсны статистикийн мэдээллийг ашиглах, хэвлэн нийтлэхдээ уг мэдээллийг гаргасан байгууллагын нэрийг заавал заах...

/Монгол Улсын Статистикийн тухай хуулиас.../

Аймгийнэдийнзасагнийгмийнбайдал Economic and social situation

Төсөв-Budget

2015 оны эхний 4 сарын байдлаар аймгийн төсвийн орлогын төлөвлөгөөний биелэлт 9.5 хувиар буюу 1648.9 сая төгрөгөөр давсан үзүүлэлттэй байна.

ОРОН НУТГИЙН 4-Р САРЫН ТӨСВИЙН ОРЛОГЫН МЭДЭЭ

/ өссөн дүнгээр, мян/төг /

	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Хувь
НИЙТ ОРЛОГО БА ТУСЛАМЖИЙН ДҮН / I + II + III/	17316608.4	18965510.4	109.5
I.УРСГАЛ ОРЛОГО /А+Б/	17294319.4	18952354.4	109.6
А. ТАТВАРЫН ОРЛОГО (1+2+3+4)	16950137.1	18029579.3	106.4
1. Хүн амын орлогын албан татвар	7599978.9	7410701.2	97.5
1.1 цалин хөлс түүнтэй адилтгах орлого	7219179.0	7772216.0	107.7
1.2 буцаан олголт	0.0	-675858.9	
1.3 үйл ажиллагааны орлого	319671.1	253510.4	79.3
1.4 мал бүхий иргэний орлогын албан татвар	0.0	0.0	
1.5 ОТБТБИО-ын албан татвар	30403.5	27195.7	89.4
1.6 хөрөнгийн орлого	30725.3	33638.0	109.5
1.7 бусад	0.0	0.0	
2. Өмчийн татвар	2579253.4	4230389.4	164.0
2.1 үл хөдлөх хөрөнгийн албан татвар	2578017.8	4229722.4	164.1
2.2 бууны албан татвар	1235.6	667.0	54.0
3. Тусгай зориулалтын орлого	198950.0	654922.6	329.2
3.1 автотээврийн болон өөрөө явагч хэрэгслийн татвар	198950.0	654922.6	329.2
4. Бусад татвар, төлбөр хураамж	6571954.8	5733566.1	87.2
4.1 улсын тэмдэгтийн хураамж	147856.3	99904.7	67.6
4.2 ойгоос түлээ мод ашигласны төлбөр	0.0	54.6	
4.3 ан агнуурын нөөц ашигласны төлбөр	0.0	0.0	
4.7 түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	227756.0	154339.1	67.8
4.8 хог хаягдлын хураамж	109207.2	56273.2	51.5
4.9 газрын төлбөр	1444576.0	1375335.8	95.2
4.10 үйлдвэр үйлчилгээний зориулалтаар ашигласан усны төлбөр	4639259.3	4039235.5	87.1
4.11 ахуйн хэрэглээний усны төлбөр	3300.0	8423.2	255.2
Б. ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	344182.3	922775.1	268.1
хувьцааны ноогдол ашиг	0.0	0.0	
хүү торгуулийн орлого	241513.5	106293.5	44.0
түрээсийн орлого	540.0	4909.0	909.1
төсөвт газрын өөрийн орлого	6240.0	676512.5	10841.5
нэр заагдаагүй бусад орлого	95888.8	135060.1	140.9
II. ХӨРӨНГИЙН ОРЛОГО	22289.0	13156.0	59.0
хөрөнгө худалдсаны орлого	22289.0	13156.0	59.0
Улсын төсвийн орлого	1393514.9	2504448.1	179.7
-Агаарын бохирдлын төлбөр	30618.9	87347.5	285.3
- Аж ахуйн нэгжийн орлогын албан татвар	255200.0	324659.6	127.2
-НӨТ	1073550.0	1165284.1	108.5
-Онцгой албан татвар	33046.0	28000.0	84.7
-АМНАТөлбөр	1100.0	899151.9	81741.1

Эх сурвалж: СТСХ-ийн мэдээ

ОРОН НУТГИЙН ТӨСВИЙН ЗАРЛАГЫН ГҮЙЦЭТГЭЛ /Зардлын зүйлээр/ /өссөн дүнгээр мян.төг/

НИЙТ ЗАРДАЛ	Төлөвлөгөө	Гуйцэтгэл	Төлөвлөгөөний биелэлт
	19 149 389.1	14 442 188.1	75.4
Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1 643 814.4	1 609 526.8	97.9
Үндсэн цалин	1 443 556.9	1 493 138.9	103.4
Нэмэгдэл	155 789.0	96 150.2	61.7
Унаа хоолны хөнгөлөлт	44 468.5	20 237.7	45.5
Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтг	184 094.3	163 325.0	88.7
Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	284 293.0	235 103.5	82.7
Гэрэл. цахилгаан	23 324.8	20 016.2	85.8
Тулш. халаалт	242 596.0	202 814.0	83.6
Цэвэр. бохир ус	13 372.2	5 643.3	42.2
Байрны түрээс	5 000.0	6 630.0	132.6
Хангамж, бараа материалын зардал	329 485.3	265 113.6	80.5
Бичиг хэрэг	23 667.7	18 716.5	79.1
Тээвэр, шатахуун	146 520.4	139 959.3	95.5
Шуудан. холбоо. интернэтийн төлбөр	43 298.4	40 964.1	94.6
Ном, хэвлэл	3 976.4	2 192.2	55.1
Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал.	108 533.6	62 364.2	57.5
Бага үнэтэй. түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	3 488.8	917.3	26.3
Нормативт зардал	13 757.6	5 338.3	38.8
Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	13 757.6	5 338.3	38.8
Эд хогшил, урсгал засварын зардал	84 939.2	57 628.4	67.8
Багаж, техник, хэрэгсэл	1 270.0	1 698.5	133.7
Тавилга	29 423.2	10 253.0	34.8
Урсгал засвар	54 246.0	45 676.9	84.2
Томилолт, зочны зардал	59 795.5	41 073.1	68.7
Гадаад албан томилолт	1 500.0	4 054.4	270.3
Дотоод албан томилолт	58 295.5	37 018.7	63.5
Зочин төлөөлөгч хүлээн авах			
Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр	280 315.1	121 557.7	43.4
Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээ	276 981.9	118 477.8	42.8
Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх. бэлтгэх	3 333.2	3 079.9	92.4
Бараа үйлчилгээний бусад зардал	948 066.8	480 532.7	50.7
Бараа үйлчилгээний бусад зардал	935 886.0	473 265.7	50.6
Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	12 180.8	7 267.0	59.7
УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ			
Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	16 500.0	16 000.0	97.0
Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг	16 500.0	16 000.0	97.0
Бусад урсгал шилжүүлэг	1 729 072.0	1 182 695.7	68.4
Нийгмийн халамжийн тэтгэвэр, тэтгэмж	1 555 051.5	1 098 683.3	70.7
Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	54 455.4	43 522.5	79.9
Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэ	89 791.2	24 736.5	27.5
Хөдөө орон нутагт тогтвор сууришилттай ажилласан тэтгэмж	3 108.7		0.0
Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	26 665.2	15 753.4	59.1
ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	13 575 255.9	10 264 293.3	75.6
Бусад хөрөнгө	13 575 255.9	10 264 293.3	75.6
Улсын төсөвт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	2 902 300.0	2 902 300.0	100.0
Нийт дүн	22 051 689.1	17 344 488.1	78.7

Эх сурвалж: СТСХ-ийн мэдээ

Банк мөнгө зээл - Bank money loan

Аймгийн хэмжээнд үйл ажиллагаагаа явуулж буй нийт арилжааны банкуудад кассын орлого 278293.6 сая төгрөгт хүрч, зарлага 282502.5 сая төгрөг болсон байна. Зээлийн өрийн нийт үлдэгдэл 136491.3 сая төгрөг байгаагийн 4852 сая төгрөг нь чанаргүй зээл байна.

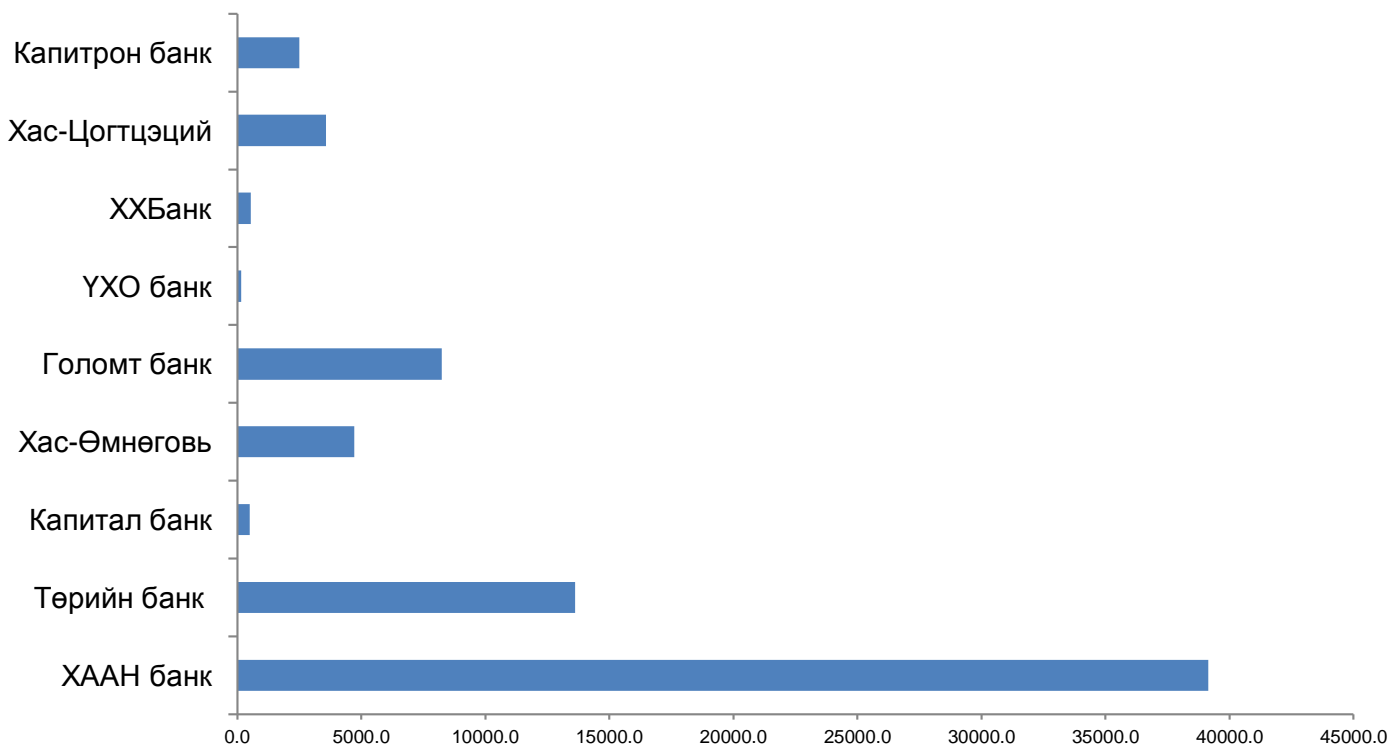
Өмнөговь аймаг дахь банкуудын зээл, кассын орлого, зарлага, харилцах, хадгаламжийн 4 дүгээр сарын мэдээ

2015.4.31-ны байдлаар/Мянган төгрөгөөр/

№	Банкууд	Цэвэр орлого	Цэвэр зарлага	ЗЭЭЛ		Нийт хадгаламжийн үлдэгдэл	Нийт харилцахын үлдэгдэл
				Нийт ЗӨҮ	Үүнээс: Чанаргүй зээл		
1	ХААН банк	120882564.2	118698446.3	58818467.4	489633.0	39135581.3	10221797.2
2	Төрийн банк	95709112.7	101663413.2	28930356.6	191663.8	13614965.4	4033007.5
3	Капитал банк	367709.4	455920.6	2110374.6	146996.6	496620.0	85871.7
4	Хас-Өмнөговь	18158615.5	18076769.4	7551370.0	662667.9	4723003.5	586806.3
5	Голомт банк	23920946.1	23388283.1	22138525.3	1133360.8	8231361.3	2470081.0
6	ҮХО банк	912755.9	927949.3	668643.1		166095.0	71906.7
7	ХХБанк	13346097.6	13348392.9	4847517.2	888422.9	540254.1	1048053.9
8	Хас-Цогтцэций	4898916.2	5386051.8	10979360.4	1269412.3	3581030.4	336055.1
9	Капитрон банк	96908.2	557364.2	446767.4	69871.5	2492061.7	345151.2
10	Монголбанк						
Нийт дүн		278293625.8	282502590.9	136491381.9	4852028.8	72980972.8	19198730.6

Эх сурвалж: Монгол банкны мэдээ

Нийт хадгаламжийн үлдэгдэл сая.төг

Эрүүл мэнд -Health

2015 оны эхний 4 сарын байдлаар аймгийн хэмжээгээр 458 эх амаржиж, 114 хүн нас барсан нь урьд оны мөн үеэс төрөлт 3.1 хувиар нас баралт 2.7 хувиар тус тус өссөн байна.

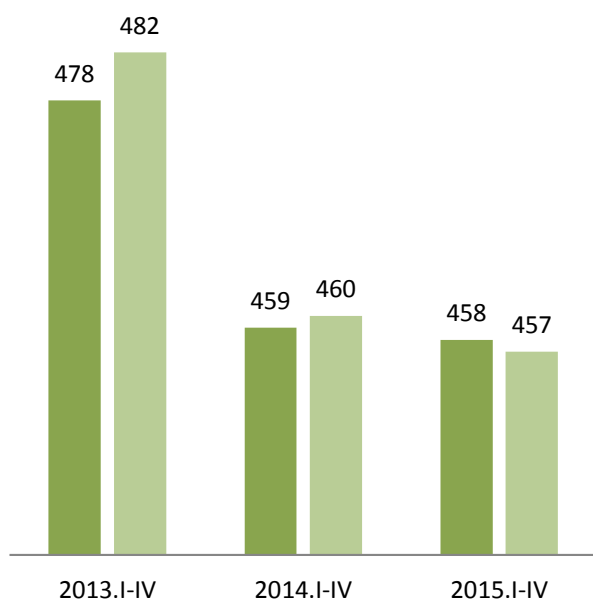
Эрүүл мэндийн байгууллагын зарим үзүүлэлт

Үзүүлэлт	2013.IV	2014.IV	2015.IV	2015/2014 %
Амаржсан эхийн тоо	478	444	458	99.8
Амьд төрсөн хүүхдийн тоо	482	447	457	99
Төрөхийн улмаас эндсэн эхийн тоо	0	0	0	0
0-1 хүртэл насны хүүхдийн эндэгдэл	15	12	7	70
1-5 хүртэл насны хүүхдийн эндэгдэл	3	3	3	100

Эх сурвалж: Аймгийн ЭМГ-ын статистик мэдээ

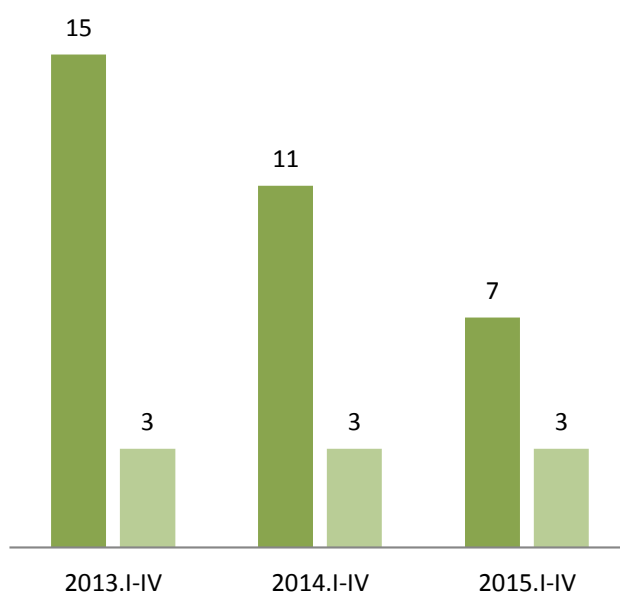
Аймгийн хэмжээнд оны эхний 4 сарын байдлаар 0-1 насны хүүхдийн эндэгдэл 7 гарсан нь өмнөх мөн үеийнхтэй харьцуулахад 5-аар буурч, 1-5 насны хүүхдийн эндэгдэл 3 болсон байна.

Амаржсан эх, хүүхдийн тоо, оноор

■ Амаржсан эхийн тоо
■ Амьд төрсөн хүүхдийн тоо

Хүүхдийн эндэгдэл, насны байдлаар

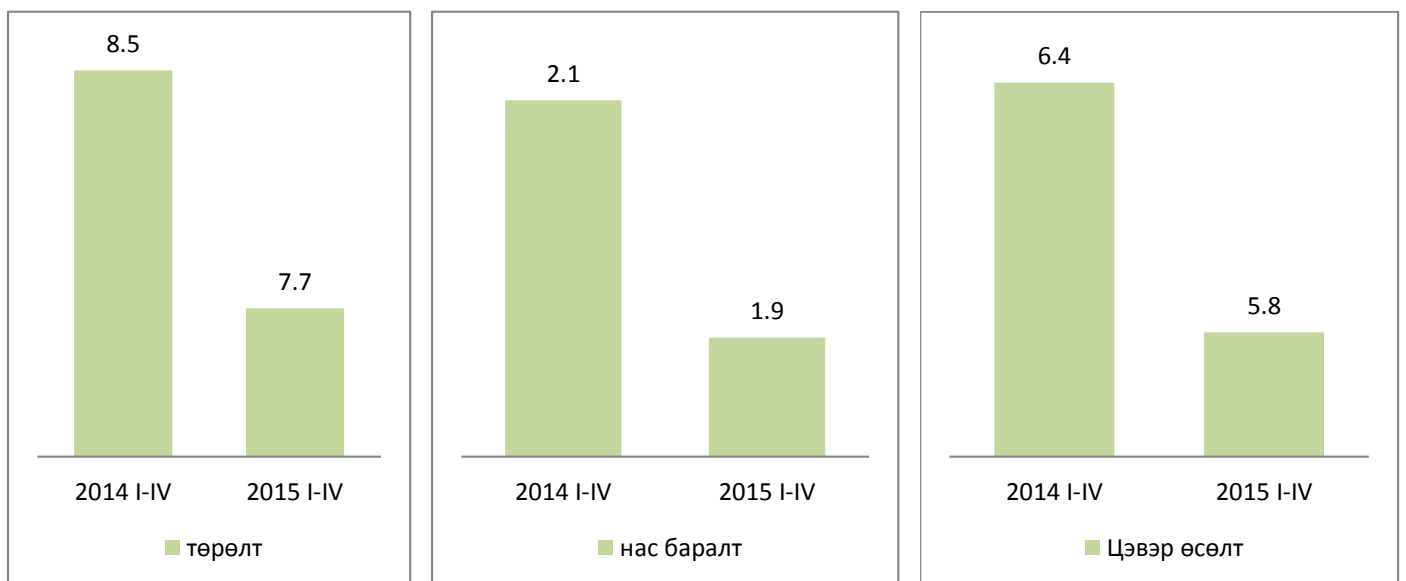
■ 0-1 хүртэл насны хүүхдийн эндэгдэл
■ 1-5 хүртэл насны хүүхдийн эндэгдэл

Хүн амын ердийн хөдөлгөөн, эхний 4 сарын байдлаар

Үзүүлэлт	Төрөлт		Нас баралт		Цэвэр өсөлт/ хувь /	
	2014.IV	2015.IV	2014.IV	2015.IV	2014.IV	2015.IV
Баяндалай	14	17	5	8	4.2	4.3
Баяновоо	14	9	5	6	5.2	1.8
Булган	10	16	2	3	3.7	6.3
Гурвантэс	36	30	12	9	5.4	4.7
Мандаловоо	8	12	2	3	3.6	5.5
Манлай	17	18	5	4	4.8	5.6
Номгон	15	18	3	7	4.6	4.3
Ноён	9	16		1	6.5	11.1
Сэврэй	14	15	5	6	4.5	4.5
Ханбогд	32	33	4	5	5.9	5.5
Ханхонгор	20	12	9	10	5.2	1
Хүрмэн	12	10	5	1	4.3	5.6
Цогтовоо	14	17	8	3	3.6	8.3
Цогтцэций	49	61	8	13	6.7	7.3
Даланзадгад	180	174	38	35	1.9	2.2
ДҮН	444	458	111	114	6.4	5.8

Эх сурвалж: ЭМГ-ын мэдээ

Төрөлт, нас баралт, ердийн өсөлт 1000 хүнд ногдох байдлаар,
оны эхний 4 сарын байдлаар

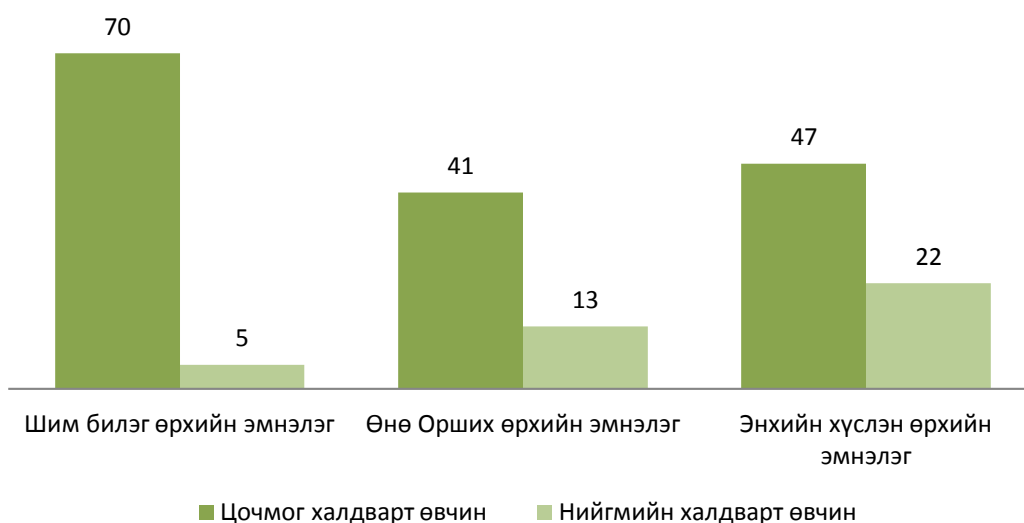
Даланзадгад сумын өрхийн эмнэлгүүдийн 2015 оны эхний 4 сарын мэдээлэл

Үзүүлэлт		Шим билэг	Өнө Орших	Энхийн хүслэн	
Бүгд үзлэгийн тоо		8365	4771	7044	
Цочмог халдварт өвчин	Бүгд	70	41	47	
	Халдварт шар	1		2	
	Улаан бурхан	47	35	33	
	Мэнин				
	Сепсис				
	Саа				
	Салхинцэцэг	20	5	10	
	Гахай хавдар				
	Мөөгөнцөр				
	Гар, хөл.амны өвчин				
	Бусад	2	1	2	
	Нийгмийн халдварт өвчин	Бүгд	5	13	22
		Сүрьеэ	4	1	2
Бруцеллёз					
тэмбүү			9	10	
Трихомониаз			1	6	
Заг хүйтэн		1	2	4	
Бусад					

Эх сурвалж: ЭМГ-ын мэдээ

Даланзадгад суманд үйл ажиллагаа явуулж буй өрхийн эмнэлгүүдийн нийт үзлэгийн тооноос үзэхэд Өнө-Орших эмнэлэг 23.6 хувь, Шим билэг өрхийн эмнэлэг 41.5 хувь, Энхийн хүслэн өрхийн эмнэлэг 34.9 хувийг тус тус эзэлж байна.

Халдварт өвчний үзлэгийн тоо /өрхийн эмнэлэгүүдээр/

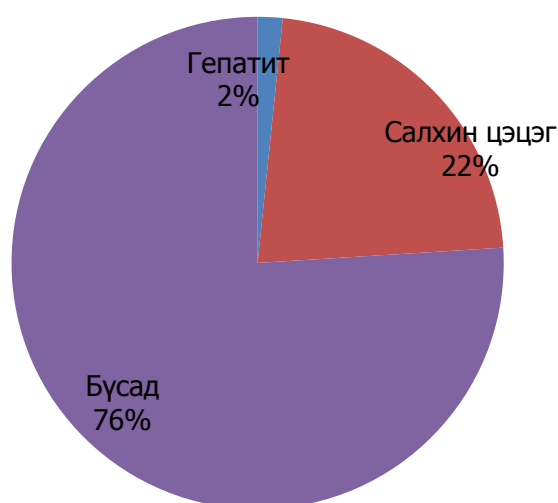
Халдварт өвчний мэдээ, сумдаар

№	Сум	Огноо	Зардал	Нийт халдвар			2015
				Мэргэжлийн	Халдвар	Гар хөл амны өвчин	
1	Завхан	0	4			4	
2	Завхан	0	7		5	2	
3	Завхан	1	10			10	
4	Могой	4	46	1	39	6	1150.0
5	Наран	1	2			2	
6	Наран	18	5			5	27.8
7	Орхон	1	6	1		5	600.0
8	Орхон	0	2		1	1	
9	Орхон	2	11		2	9	
10	Наран	10	23		4	19	230.0
11	Наран	9	8			8	88.9
12	Наран	3	12			12	
13	Орхон	3	3			3	100.0
14	Орхон	30	56	1	10	45	186.7
15	Бусад	2	36	1		35	1800.0
16	Орхон	68	198	3	35	160	291.2
17	Орхон	152	429	7	96	326	282.2

Эх сурвалж: ЭМГ-ын мэдээ

Аймгийн хэмжээнд нийт халдварт өвчин 429 гарсаны 24.01 хувийг хурц халдварт өвчин эзэлж байгаа бөгөөд сумдаар авч үзвэл Даланзадгад, Гурвантэс сумдад өндөр үзүүлэлттэй байна.

Хурц халдварт өвчин /хувиар/

Хөдөлмөр - Labour

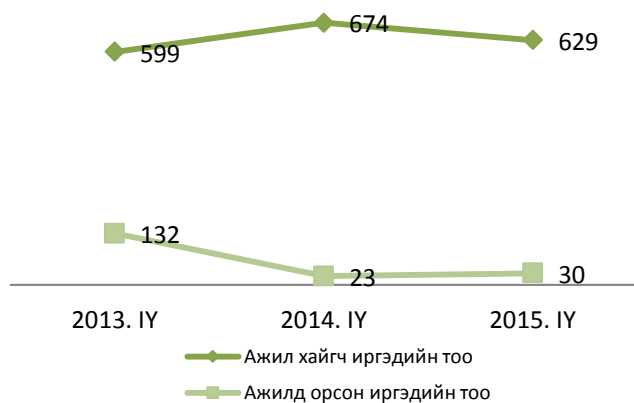
Аймгийн хөдөлмөрийн захад сарын эхэнд бүртгэлтэй ажил идэвхтэй эрж байгаа 564 хүн байгаагаас тайлант сард 226 хүн шинээр бүртгэгдэж, бүртгэлээс хасагдсан хүн 161 болсон бөгөөд тайлант сарын эцэст 629 ажил хайгч хүн бүртгэлтэй болсон байна. Энэ нь өнгөрсөн оны мөн үеэс 45 хүнээр буюу 6.7 хувиар буурчээ.

Ажил хайгч иргэдийн мэдээ, 4 сарын байдлаар

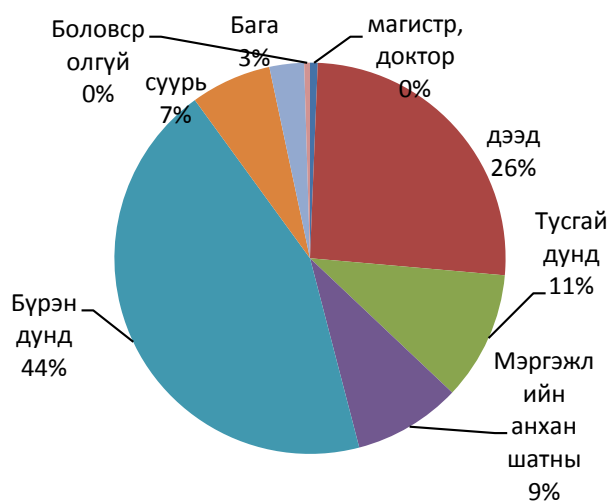
Сумд	Бүртгэлтэй ажилгүйчүүд 4 сар		Үүнээс Эмэгтэй	Тайлант сар			Бүгдээс: Боловсролоор								
	Тайлант сарын эхэнд	Тайлант сарын эцэст		Нэмэгдсэн	Тайлант сард бүртгэлээс хасагдсан	Ажилд орсон	магистр, доктор	дээд	Тусгай дунд	Мэргэжлийн анхан шатны	Бүрэн дунд	суурь	Бага	Боловсролгүй	
1 Баяндалай	9	11	6	8	3		0	4	1	1	5	0	0	0	
2 Баяновоо	10	13	5	6	3	2		5	2	1	3	1	1		
3 Булган	9	10	4	3	3		0	4	1	1	3	1	0	0	
4 Гурвантэс	26	30	13	8	0	3	1	4	1	2	18	3	1	0	
5 Мандаловоо	6	8	4	9	3			3	3	2	0	0			
6 Манлай	7	10	6	10	2	1	0	6	2	1	0	1	0	0	
7 Номгон	8	11	5	6	5		0	5	3	2	0	1	0	0	
8 Ноён	11	12	6	6	2	2	0	2	1	1	6	2	0	0	
9 Сэврэй	8	10	3	4	3	1	0	4	2	1	2	1	0	0	
10 Ханбогд	18	19	9	5	6	3	0	5	1	3	8	1	1	0	
11 Ханхонгор	13	14	7	3	4	1	0	4	1	1	4	2	1	1	
12 Хүрмэн	9	10	4	4	6		0	1	1	1	6	1	0	0	
13 Цогтовоо	10	13	4	8	5	2	0	5	3	2	1	1	1	0	
14 Цогтцэций	51	55	27	16	15	5	0	10	5	2	34	3	1	0	
15 Даланзадгад	369	403	261	130	101	10	3	100	40	35	187	24	12	2	
16 ДҮН	564	629	364	226	161	30	4	162	67	56	277	42	18	3	

Эх сурвалж: Хөдөлмөрийн хэлтсийн мэдээ

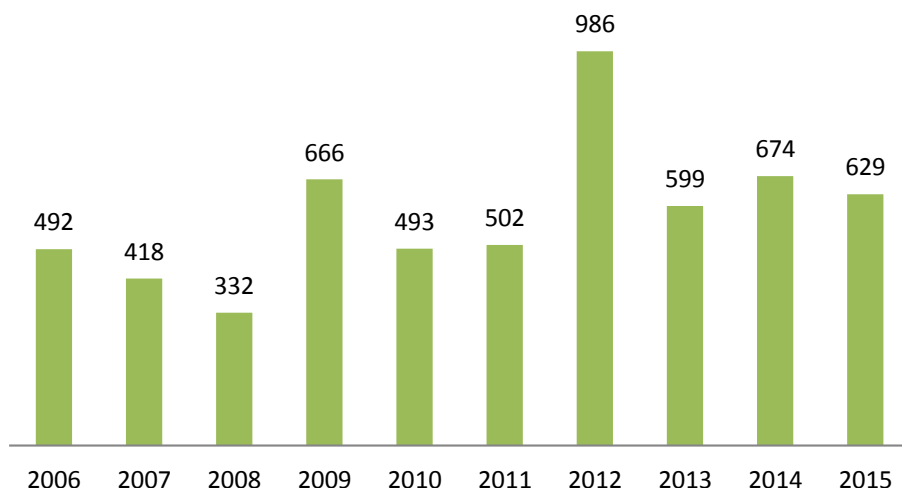
Хөдөлмөрийн хэлтэст шинээр бүртгүүлсэн болон ажилд орсон иргэд, жил бүрийн 3 дугаар сарын эцсийн байдлаар

Бүртгэлтэй ажилгүйчүүд, боловсролын түвшингээр, 2015 оны 4 сар, хувиар

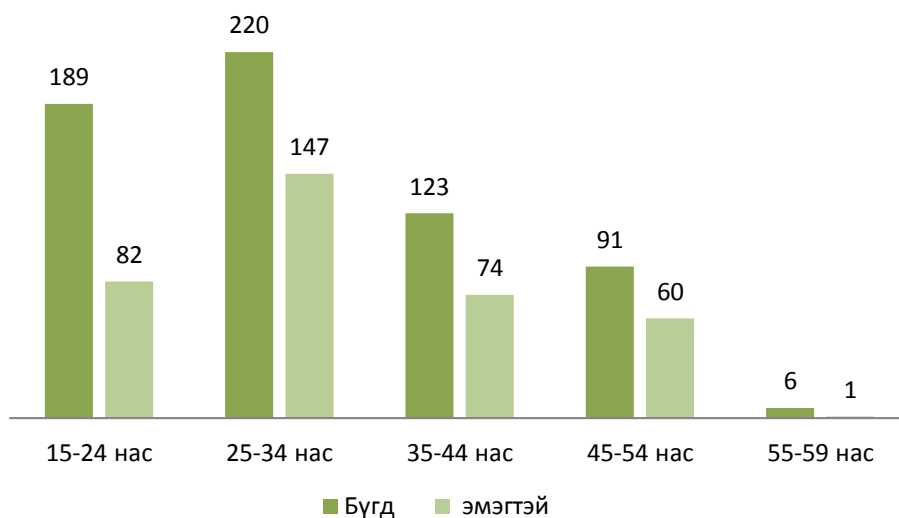

Ажилд хайгч иргэд, жил бүрийн 4 дүгээр сарын эцсийн байдлаар

2015 оны эхний 4 сарын байдлаар аймгийн хэмжээнд 629 ажил хайгч иргэдийн 59.2 хувийг эмэгтэйчүүд эзэлж байна. Нийт ажил хайгч иргэдийн 5 нь хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэд байна.

Ажил хайгч иргэд, насны ангиллаар, 2015 оны 4 сар

Ажил хайгч иргэдийг насны байдлаар авч үзэхэд 15-24 насны иргэд 30.0 хувь, 25-34 насны иргэд 35.0 хувь, 35-44 насны иргэд 19.6 хувь, 45-54 насны иргэд 14.5 хувь, 55-59 насны иргэд 1.0 хувийг тус тус эзэлжээ.

Нийгмийн даатгал – Social insurance

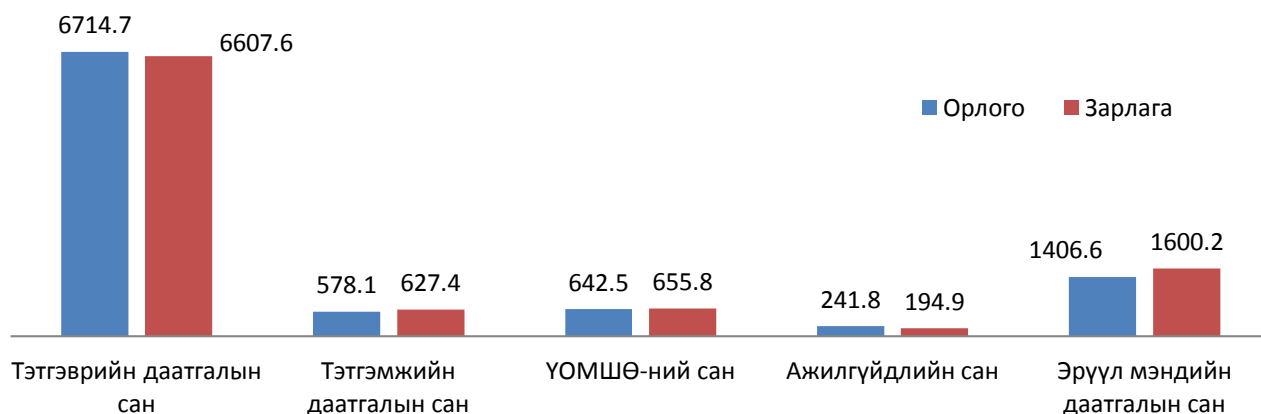
Нийгмийн даатгалын сангийн орлого 2015 оны эхний 4 сард 7645.4 сая төгрөг хүрсэн нь өнгөрсөн оны мөн үеэс 6.1хувиар өссөн байна. Нийгмийн сайн дурын даатгалд 2710 хүн хамрагдсан нь өмнөх оны мөн үеийнхээс 20.02 хувиар буюу 452 хүнээр өсчээ.

Нийгмийн даатгалын шимтгэлийн орлого, сайн дураар даатгуулагчийн тоо

Сум	НДШ-ийн орлого			Тэтгэвэр		Нийгмийн даатгалд сайн дураар даатгуулагчид
	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Хувь	Олговол зохих	Олгосон	
Баяндалай	72322.3	77723	107.5	268294.1	268294.1	82
Баяновоо	71915.7	68142.1	94.8	190227.5	190227.5	113
Булган	62495.5	69354.8	111.0	261672.4	261672.4	72
Гурвантэс	350203.8	223999.7	64.0	436884.5	436884.5	207
Мандаловоо	59010.4	60410.2	102.4	187352.7	187352.7	45
Манлай	79574.2	84776.9	106.5	282686.0	282686.0	155
Номгон	80047.0	88235.6	110.2	295726.7	295726.7	152
Ноён	87698.5	120288.9	137.2	142568.1	142568.1	83
Сэврэй	68339.6	71361	104.4	225932.7	225932.7	123
Ханбогд	700475.7	872054.4	124.5	325095.3	325095.3	137
Ханхонгор	66200.1	71530.8	108.1	296220.3	296220.3	102
Хүрмэн	70163.1	73217.1	104.4	200403.9	200403.9	74
Цогтовоо	65374.9	70693.3	108.1	181690.6	181690.6	56
Цогтцэций	3593650.9	3125698.1	87.0	333181.5	333181.5	283
Даланзадгад	2442431.7	2567929.1	105.1	2974318.0	2974318.0	1026
Дүн	7869903.4	7645415.0	97.1	6602254.3	6602254.3	2710

Эх сурвалж: Нийгмийн даатгалын хэлтсийн мэдээ

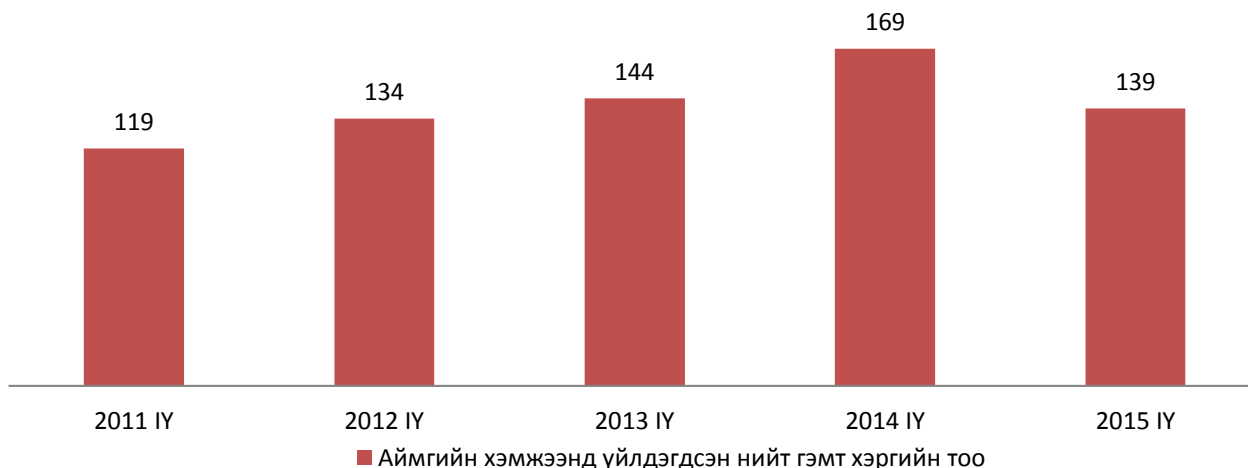
Нийгмийн даатгалын сангийн орлого, зарлага /төрлөөр, сая.төг/

Гэмт хэрэг – Prime

Оны эхний 4 сард иргэд, ААНБ-с нийт 1534 өргөдөл, гомдол мэдээлэл хүлээж авч шалган шийдвэрлэсний 21.8 хувь нь буюу 335 нь гэмт хэргийн шинжтэй өргөдөл, гомдол, мэдээлэл байсан байна. Нийт гэмт хэргийг хуулийн хугацаанд 100 хувь шийдвэрлэсэн байна.

Оны эхний 4 сард гарсан нийт гэмт хэргийн илрүүлэлт 65.6 хувьтай байна. Аймгийн хэмжээнд 2015 оны 4 дугаар сарын байдлаар 139 гэмт хэрэг үйлдэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 23 хэргээр буюу 14.19 хувиар буурсан байна.

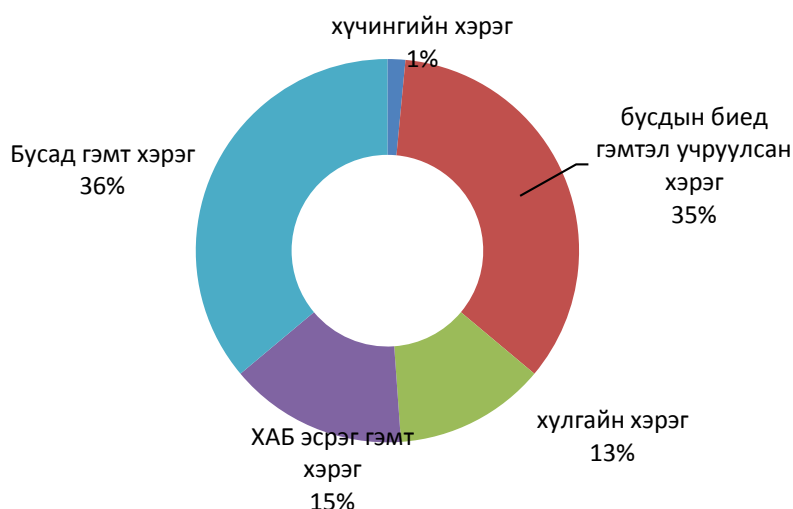
Өмнөговь аймгийн сумдад 2015 оны эхний 4 сард үйлдэгдсэн гэмт хэрэг, зөрчил

	Бүх хэрэг		Үүнээс төрлөөр														
			Хүчин		Танхай		Бусдын биед гэмтэл учруулах		Хулгай				ХАБ эсрэг хэрэг		Бусдыг залилах		
	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	
Баяндалай	1	3						1						1	2		
Баяновоо	3	1						1						3			
Булган	5	4					1	1	1	1	1						
Гурвантэс	11	23			2	2	4	7					2	1			
Мандаловоо	3	5				1	2		1	2							
Манлай	2	4						2							1		
Номгон	2	5	1					5									
Ноён	1	3														1	
Сэврэй	1	1														1	
Ханбогд	35	16	1	1			6	6	7	1			9	2	1		
Ханхонгор	6	9						2			1	2		4			
Хүрмэн	4	2					1				1						
Цогтовоо	0	3						1						1			
Цогтцэций	34	27					14	8	7	5		2	4	2			2
Даланзадгад	54	33	2	1	2		20	12	15	4			10	6			1
ДҮН	162	139	4	2	4	3	48	46	31	13	3	4	29	20		2	3

Эх сурвалж: Аймгийн цагдаагийн газрын мэдээгээр

Тайлбар: ХАБ-Хөдөлгөөний аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг

4 сард үйлдэгдсэн гэмт хэрэг /хувиар/

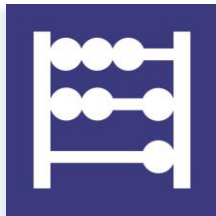

Оны эхний 4 сарын байдлаар захиргааны зөрчлийн мэдээллээр саатуулагдсан хүний тоо өмнөх оныхоос 46.9 хувиар, баривчлагдсан хүний тоо 25.8 хувиар тус тус буурч, тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрхээ хасуулсан жолооч өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 44.5 хувиар өсчээ. захиргааны хариуцлагын тухай хуулиар арга хэмжээ авагдсан хүний тоо 2797 болж өмнөх оны мөн үеэс 5.6 хувиар өссөн байна.

Захиргааны зөрчлийн мэдээлэл

№	Үзүүлэлтүүд	2014.IV	2015.IV	2015/2014	
1	Саатуулагдсан	953	506	53.1	
2	Баривчлагдсан	132	98	74.2	
3	Тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хасагдсан жолооч	155	224	144.5	
4	Захиргааны хариуцлагын тухай хуулиар арга хэмжээ авагдсан	Хүн	2649	2797	105.6
		Сая.төг	28.0	35.0	125.0

Эх сурвалж: Аймгийн цагдаагийн газрын мэдээгээр

Үнэ - Price

Хэрэглээний үнийн индекс

Хэрэглээний үнийн индекс гэдэг нь хэрэглэгчдийн худалдаж авсан бараа, үйлчилгээний нэр төрөл өөрчлөлтгүй тогтвортой байхад үнэ дунджаар хэрхэн өөрчлөгдөж буйг хэмждэг үзүүлэлт юм.

Аймгийн хэрэглээний үнийн ерөнхий индексийг 2015 оны 4 сарыг өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад 7.8 хувиар өссөний дотор хүнсний бараа 4.9, согтууруулах ундаа 10.6, хувцас бөс бараа 14.4, орон сууц, ус, цахилгаан болон түлш 3.4, гэр ахуйн бараа 6.3, эм тариа, эмнэлгийн үйлчилгээ 7.4, тээвэр 2.7, соёлын бараа 9.2, боловсролын үйлчилгээ 7.6, зочид буудал 6.8, бусад бараа үйлчилгээ 12.5 хувиар тус тус өссөн үзүүлэлттэй байна.

Өмнөговь аймгийн хэрэглээний үнийн индекс

Барааны бүлгээр	2015-04	2015-04	2015-04
	2014-04	2014-12	2015-03
Ерөнхий индекс	107.8	101.8	100.6
01.Хүнсний бараа, согтууруулах бус ундаа	104.9	103.5	101.8
02.Согтууруулах ундаа, тамхи, мансууруулах бодис	110.6	100.2	100.0
03. Хувцас, бөс бараа, гутал	114.4	102.6	100.6
04.Орон сууц, ус, цахилгаан, хийн болон бусад түлш	103.4	100.7	99.4
05.Гэр ахуйн тавилга, гэр ахуйн бараа	106.3	101.7	100.4
06. Эм, тариа, эмнэлгийн үйлчилгээ	107.4	100.6	100.0
07.Тээвэр	102.7	99.9	100.0
08.Холбооны хэрэгсэл, шуудангийн үйлчилгээ	104.2	99.9	100.0
09.Амралт, чөлөөт цаг, соёлын бараа, үйлчилгээ	109.2	102.6	102.6
10.Боловсролын үйлчилгээ	107.6	100.0	100.0
11.Зочид буудал, нийтийн хоол, дотуур байрны үйлчилгээ	106.8	100.0	100.0
12.Бусад бараа, үйлчилгээ	112.5	101.5	100.7

Эх сурвалж: Албан ёсны статистик мэдээ

Хэрэглээний үнийн индекст нөлөөлсөн бараа, үйлчилгээний үнийн өөрчлөлт

Хэрэглээний бараа, үйлчилгээний сумдын үнийн мэдээлэл / дундаж үнээр/

01.1.1 ТАЛХ, ГУРИЛ, БУДАА							
№	Бүтээгдэхүүний нэр	Гурвантэс	Манлай	Номгон	Ханбогд	Ханхонгор	Цогтгэций
1	Гурил, дээд зэрэг Алтан тариа ХК, савласан	1800	1566.7	1766.7	1500	1800	1533
2	Гурил, 1-р зэрэг Алтан тариа, задгай	1450	1500	1233	1216	1466.7	
3	Гурил, 2-р зэрэг Алтан тариа, задгай	1250		950	1000		
4	Гоймон, гадаад Макбур, 450 гр	1500	1800	1366.7	1183	1200	1066.7
5	Гоймон, дотоод Алтан тариа ХК, нарийн, туузан	966.7	1000	883	1000	1166	850
6	Талх, аймгийн үйлдвэрийн , ш	1100	1200	1133	1200	1166.7	1000
7	Жигнэмэг, "Юбилейные" , 150-180 гр ,цайны, ОХУ	1200	1233	1133	1000	1200	1133
8	Цагаан будаа, задгай, кг, БНХАУ	2000	2333	2200	2200	2233	2333
9	Шар будаа, задгай, кг, БНХАУ	2000	2066.7	1933	2000	2366.7	1800
01.1.7 ХҮНСНИЙ НОГОО							
10	Төмс, дотоод, кг	1500	1500	1433	1200	1400	1200
11	Лууван, кг, БНХАУ	1500	1633	2000	1200		1233
12	Сонгино, кг, БНХАУ	1500	1633	1500	1300		1400
13	Өргөст хэмх, 720 гр, "Cucumber" шилтэй, дарсан, Вьетнам	2250	3100	3000	2200		2400
14	Алаг салат, 630 гр, савласан, "Газар шим" ХК	2500	2533	2233	2800	3500	2166
15	Сармис, 1 булцуу, БНХАУ	350	316.7	300	600	500	333
04. ОРОН СУУЦ, УС, ЦАХИЛГААН, ХИЙН БОЛОН БУСАД ТҮЛШ							
16	Цэвэр ус, гэр хороолол, 40 л	100	120	40	80	80	80
17	Хог хаягдал, гэр хорооллын 1 өрхийн , сард	3000	3500	3000	3000	3000	3000
18	Гэр хорооллын цахилгаан, 1 кВт, / 100-150 квт хэрэглээг авах/	131	105	103.5	165	94.1	121
07. ТЭЭВЭР							
19	Бензин, А-80, 1 литр	1670	1660	1700	1700		1680
20	Бензин, А-92, 1 литр	1890	1840	1920	1950		1890
21	Дизелийн түлш, 1 литр	1910	1910	1950	1950		1950
22	Сум доторх таксины хөлс, 1 км						2500

Эх сурвалж: Албан ёсны статистик мэдээ

Нэг кг алтан тариан гурилын үнэ, сумдаар, 4 дүгээр сард, төгрөгөөр

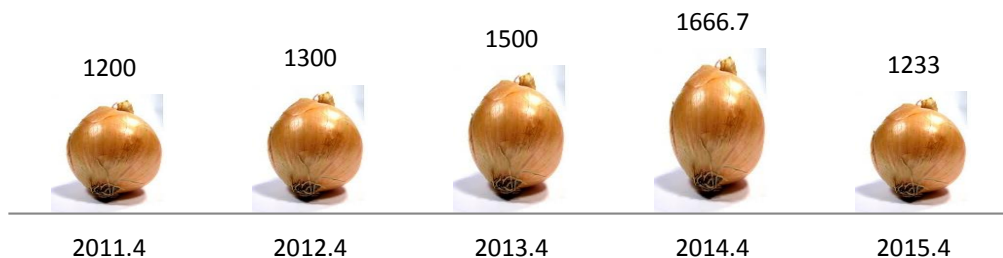
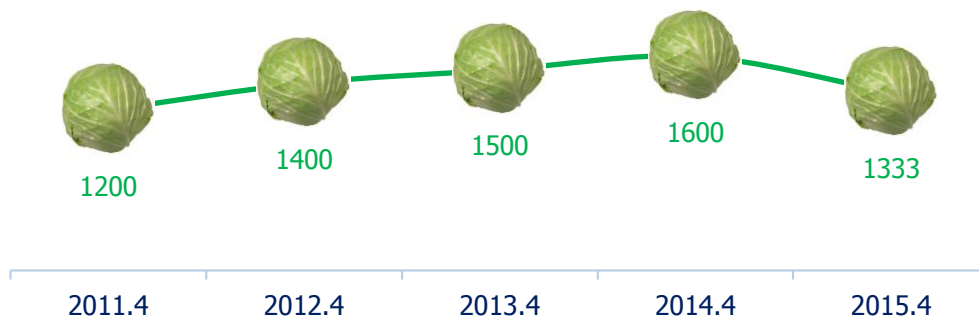
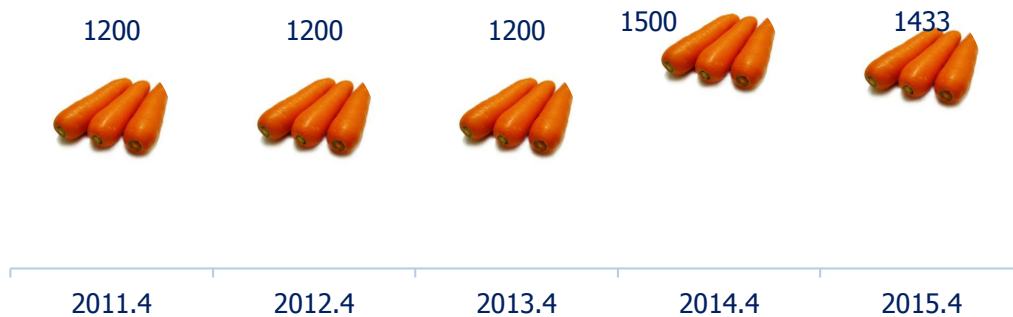
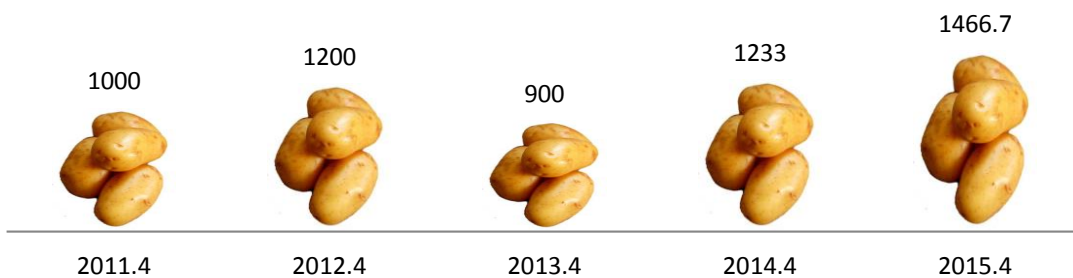

Гол нэрийн барааны үнэ, зэргэлдээх аймгуудаар

№	НЭРТӨРӨЛ	Өмнөговь	Дорноговь	Өвөрхангай	Дундговь
01.1.1 ТАЛХ, ГУРИЛ, БУДАА					
1	Гурил, дээд зэрэг	1350	115	1383	1300
2	Гурил, 1-рээрэг	1100	975	1167	1116
3	Гурил, 2-р зэрэг	950	838	900	866.7
4	Гоймон, 320 гр, "Алтан тариа" ХК, туузан	833.3	775	950	750
5	Талх, орон нутгийн үйлдвэрийн, ш	966.7	1300	900	1000
6	Гурилан боов, 0.5кг	2400	1867	2000	1600
7	Жигнэмэг, Юбилейные	1050	1000	1067	1000
8	Цагаан будаа, задгай, кг	2150	2150	2100	2200
9	Шар будаа, задгай, кг,	1900	1700	1717	1800
01.1.2 МАХ, МАХАН БҮТЭЭГДЭХҮҮН					
10	Хонины мах, кг	7266.7	6400	6800	6133.3
11	Үхрийн мах, кг		9000	7500	
12	Адууны мах, кг	6766.7	5500	7333	5500
13	Ямааны мах	6666.7	5400	6500	5833
14	Дотор мах, цувдай, цусгүй	4666.7	2500	2000	1000
15	Хиа, чанасан, 1кг	6600	6600	8500	8500
06.1 ЭМ, ТАРИА, ЭМНЭЛГИЙН ХЭРЭГСЭЛ					
16	Парацетамол, 10ш, Моносфарм	333.3	300	200	333.3
17	Ампциллин, 500 мг, 10ш	1500	1342	1500	1433
18	Витамин "С", үрлэн, савласан, 50ш	300	250	250	283.3
19	Хлорфенамен, Монос	1200	1167	1000	1057
20	Пенициллин, тариагаар, 1 сая	273.3	333	210	300
21	Хөвөн, 50гр, боодолтой, дотоод	1183.3	1233	817	1200
04.2.1 ОРОН СУУЦНЫ УРСГАЛ ЗАСВАРЫН БАРАА, МАТЕРИАЛ					
22	Цагаан тосон будаг, 1 л, байшинтай, БНХАУ	4000	3500	3500	3300
23	Цемент, 1 уут, БНХАУ	10000	11000	12500	
24	Вакуум цонхны 1м.кв-ын үнэ, 2 давхар шилтэй, хуванцар хүрээтэй	85000	65000	80000	
25	Хадаас, 100 гр, 70 мм	350	300	300	300
26	Монгол гэрийн модон хаалга, хээгүй	200000	170000	186667	162500
04.3.4 ОРОН СУУЦТАЙ ХОЛБОГДСОН БУСАД ЗАРДАЛ					
27	Халаалт, 1м2	334.4	495	660	300
04.4.1 СУУЦНЫ ЦАХИЛГААН ХАНГАМЖТАЙ ХОЛБОГДСОН ЗАРДЛУУД					
28	Орон сууцны цахилгаан, 1 кВт	94.1	125	103.5	94.3
29	Гэр хорооллын цахилгаан, 1 кВт	94.1	125	103.5	94.3
04.4.2 ХАТУУ ТҮЛШ					
30	Түлшний мод, шуудайгаар	2000	8000	5000	1500
31	Нүүрс, 1 шуудай, 40 кг	1000	8000	3667	1300
07.2.2 ШАТАХ, ТОСЛОХ МАТЕРИАЛ					
32	Бензин, А-80, 1 литр	1650	1,535	1590	1570
33	Бензин, А-92,1 литр	1890	1,790	1740	1810
34	Дизелийн түлш, 1 литр	1910	1,888	1890	1890
07.3.2 АВТО ЗАМЫН ЗОРЧИГЧ ТЭЭВРИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ					
35	Хот доторх таксины хөлс, 1 км	2000	700	300	1000
36	УБ-АЙМГИЙН ТӨВИЙН ТАКСИНЫ ХӨЛС, нэг талдаа	28000		19000	16000

Эх сурвалж: Албан ёсны статистик мэдээ

Нэг кг хүнсний ногооны дундаж үнэ, 2011-2015 оны 4-р сард

Хүнсний гол нэрийн бараа, бүтээгдэхүүний дундаж үнэ,
2015 оны 4-р сарын 29-ний байдлаар, аймгаар

Аймаг	1-р зэргийн гурил, кг			Хонины мах, кг			Үхрийн мах,кг			Ямааны мах,кг		
	Ү.15	Ү.22	Ү.29	Ү.15	Ү.22	Ү.29	Ү.15	Ү.22	Ү.29	Ү.15	Ү.22	Ү.29
БӨ	900	900	900	5 500	5 500	5 500	5 500	5 500	5 500	5 000	5 000	5 000
ГО	1 100	1 100	1 100	6 500	6 500	6 800	7 000	7 000	7 000	5 500	5 500	5 500
ЗА	1 100	1 100	1 100	7 000	7 500	7 500	7 500	8 000	8 000	6 000	6 500	6 500
УВ	1 000	1 000	1 000	6 500	6 500	6 500	6 000	6 000	6 500	5 000	5 000	5 000
ХО	1 200	1 200	1 200	6 500	7 000	7 000	6 500	6 500	6 500	5 500	6 000	6 000
АР	1 250	1 250	1 300	6 800	7 800	7 800	7 000	8 000	8 500	5 500	6 500	6 800
БХ	1 000	1 000	1 000	6 800	6 800	7 000	8 000	8 000	8 000	5 700	5 700	5 500
БУ	1 400	1 400	1 500	8 000	8 000	7 500	8 000	8 500	8 000	4 500	4 500	6 000
ОР	960	960	960	8 170	8 430	8 430	8 800	8 600	8 600	6 500	6 500	6 650
ӨВ	1 200	1 200	1 200	6 800	6 800	6 800	8 000	8 000	8 000	5 800	6 500	6 000
ХӨ	1 250	1 250	1 250	7 500	7 500	7 500	7 500	7 500	7 500	7 000	7 000	6 500
ГС	800	800	800	7 000	7 000	7 000	9 000	9 000	9 000	6 000	6 000	6 000
ДА	1 000	1 010	1 010	8 300	8 200	8 200	8 500	8 500	8 500	6 400	6 350	6 300
ДО	1 000	1 000	1 000	6 500	6 500	6 500	9 500	9 500	9 500	5 500	5 500	5 500
ДУ	1 200	1 200	1 200	7 000	7 000	7 000	-	-	-	6 500	6 500	6 500
ӨМ	1 130	1 130	1 130	7 270	7 270	7 500	-	-	-	6 750	6 670	6 900
СЭ	1 000	1 000	1 000	8 000	8 000	8 000	8 500	8 500	8 500	7 200	7 200	7 200
ТӨ	1 100	1 100	1 100	7 500	7 500	7 500	8 500	8 500	8 500	6 000	6 500	6 500
ДД	920	920	920	7 000	7 500	7 500	8 500	9 000	9 000	6 000	6 500	6 500
СҮ	1 250	1 250	1 250	7 250	7 250	7 250	8 000	8 000	8 000	6 000	6 000	6 500
ХЭ	1 200	1 200	1 200	7 000	7 000	7 000	8 500	8 500	8 500	6 000	6 000	6 000
	Элсэн чихэр, кг			Цагаан будаа, кг			Сүү, л					
Нэр	Ү.15	Ү.22	Ү.29	Ү.15	Ү.22	Ү.29	Ү.15	Ү.22	Ү.29			
БӨ	1 770	1 830	1 830	2 370	2 400	2 400	2 000	2 000	2 000			
ГО	1 800	1 800	1 800	2 000	2 000	2 000	3 000	3 000	3 000			
ЗА	1 700	1 800	1 800	2 200	2 300	2 300	2 800	2 500	2 400			
УВ	1 830	1 830	1 830	2 230	2 230	2 230	1 500	1 500	1 500			
ХО	1 800	1 800	1 800	2 200	2 200	2 200	2 000	2 000	2 000			
АР	1 800	1 800	1 800	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	2 000			
БХ	1 800	1 800	1 800	2 100	2 100	2 100	3 000	3 000	2 500			
БУ	1 800	1 800	1 800	2 400	2 400	2 400	1 600	1 600	1 600			
ОР	1 600	1 600	1 600	2 300	2 300	2 300	2 000	2 000	2 000			
ӨВ	1 800	1 800	1 800	2 200	2 200	2 200	2 000	2 000	2 000			
ХӨ	2 000	2 000	2 000	2 600	2 600	2 600	2 000	2 000	2 000			
ГС	1 700	1 700	1 700	2 100	2 100	2 100	1 100	1 100	1 100			
ДА	1 650	1 650	1 650	2 370	2 400	2 400	1 450	1 400	1 400			
ДО	1 500	1 500	1 500	2 100	2 130	2 130	2 500	1 800	1 800			
ДУ	1 600	1 600	1 600	2 200	2 200	2 200	2 500	2 500	2 500			
ӨМ	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	-	-	-			
СЭ	1 800	1 800	1 800	2 200	2 200	2 200	1 200	1 200	1 000			
ТӨ	1 500	1 500	1 500	2 300	2 300	2 300	1 500	1 500	1 500			
ДД	1 800	1 800	1 800	2 100	2 100	2 100	1 200	1 200	1 200			
СҮ	1 760	1 630	1 630	2 170	2 230	2 230	1 800	1 800	1 600			
ХЭ	1 600	1 600	1 600	2 200	2 200	2 200	1 600	1 600	1 600			

Эх сурвалж: Албан ёсны статистик мэдээ

Ноолуурын үнэ, 2015 оны 4 -р сарын 08-наас 29-ний байдлаар, аймгаар

Аймаг		Ноолуур, кг		Ноолуур, кг		Ноолуур, кг		Ноолуур, кг	
		Цагаан	Бор	Цагаан	Бор	Цагаан	Бор	Цагаан	Бор
Код	Нэр	IV.08		IV.15		IV.22		IV.29	
1	АР	58500	58500	55000	55000	53000	53000	57000	57000
2	БӨ	35000	35000	36000	36000	38000	38000	40000	40000
3	БХ	45000	45000	45000	45000	45000	45000	51000	51000
4	БУ	57000	57000	54000	54000	55000	55000	52000	52000
5	ГО	40000	40000	30000	30000	30000	30000	30000	30000
6	ДО	40000	40000	47000	47000	50000	50000	47000	47000
7	ДД	60000	60000	55000	55000	50000	50000	45000	45000
8	ДУ	50000	50000	50500	50500	51000	51000	50000	50000
9	ЗА	40000	40000	40000	40000	43000	43000	52000	52000
10	ӨВ	50000	50000	50500	50500	53000	53000	50000	50000
11	ӨМ	42000	40000	45000	43000	50000	48000	47000	45000
12	СҮ	55000	55000	52000	52000	52000	52000	45000	45000
13	СЭ								
14	ТӨ	50000	50000	51000	51000	54000	54000	48000	48000
15	УВ	40000	-	40000	-	45000	-	47000	47000
16	ХО	43000	40000	43000	40000	44000	42000	45000	42000
17	ХӨ	60000	60000	58000	58000	58000	58000	57000	57000
18	ХЭ	55000	-	55000	-	51000	-	51000	-
19	ДА	-	-	56000	-	50000	-	53000	-
20	УБ*	55000	-	52000	-	50000	-	50000	-
21	ОР	58000	53000	50000	50000	55000	50000	52000	50000
22	ГС	72000	55000	72000	55000	50000	30000	48000	30000

Жижиглэн худалдаалах бараа гүйлгээний мэдээ / мян.төг /

Үзүүлэлтүүд	2014	2015	2015
			2014
Даланзадгад сумын бараа гүйлгээ	524684.4	1097824.7	209.2
Үүнээс Хүнсний	276431.0	501287.0	181.3
Согтуурах ундаатай	103687.3	311000.0	299.9
Нийтийн хоол	93206.1	198416.3	212.9
Сумдын бараа гүйлгээ	982317.7	671205.4	68.3
Үүнээс Хүнсний бараа гүйлгээ	654034.4	354847.7	54.3
Жижиг бөөн	30945.9	29131.5	94.1
Мэдээнд хамрагдсан дэлгүүрийн тоо	111	193	173.9
Орон нутгийн архины үйлдвэрийн бүтээгдэхүүний борлуулалт	49361.8	88489.2	179.3
Бараа гүйлгээ дүн	879467.6	1857519.3	211.2

Эх сурвалж: Албан ёсны статистик мэдээ

Жижиглэн худалдаалах бараа гүйлгээ 1857.5 сая төгрөгт хүрч өнгөрсөн оны мөн үеэс 978.0 сая төгрөгөөр өссөн байна.

Гол нэрийн барааны нөөцийн мэдээ

Барааны нэр	Хэмжих нэгж	Тайлант сарын нөөцийн үлдэгдэл
Мах махан бүтээгдэхүүн	тонн	8.7
Үүнээс малын мах	тонн	5.5
Гурил	тонн	33.8
Үүнээс 2-р гурил	тонн	2.5
Цагаан будаа	тонн	21.5
Шар будаа	тонн	4.6
Гоймон	тонн	5.7
Жигнэмэг	тонн	4.6
Нарийн боов	тонн	5.5
Элсэн чихэр	тонн	15.9
Ёотон	тонн	3.2
Хатуу чихэр	тонн	4.9
Үүнээс чөмөгтэй чихэр	тонн	2.8
Зөөлөн чихэр	тонн	5.1
Архи	л	283
Ногоон цай	тонн	3.1
Төмс	тонн	54.6
Хүнсний ногоо	тонн	38.5
Хүлээн авагчийн зай	мян.ш	4.5
Гар нүүрийн саван	мян.ш	8.1
Аж ахуйн саван	мян.ш	7.9
Дүнсэн тамхи	тонн	1.3
Янжуур	мян.х	714.4
Шүдэнз	мян.х	7.1
Лаа	тонн	1.5
Хөвөн	тонн	2.0
Бризент	метр	7397
Гэрийн эсгий	метр	4031
Хөвөн бөс бараа	метр	7793
Даалимба	метр	225
Ямбуу	метр	562
Торго	метр	4431
Угаалгын нунтаг	тонн	7.5
Давс	тонн	6.8
Ургамлын тос	мян,л	6.3
Мэдээнд хамрагдсан дэлгүүр	тоо	195

Эх сурвалж: Захиргааны статистик мэдээ

Хөдөө аж ахуй-Agriculture

Аймгийн хэмжээнд оны эхний төллөвөл зохих 776.4 мянган хээлтэгчийн 47.1 хувь нь буюу 365.8 мянган хээлтэгч төллөж, гарсан төл 99.9 хувь бойжиж байна. Урьд оны энэ үеийн мал төллөлтөөс 62284 толгой мал буюу 20.4 хувиар өссөн байна.

	Төллөсөн хээлтэгч						Гарсан төл					
	Бүгд	Тэмээ	Адуу	Үхэр	Хонь	Ямаа	Бүгд	Тэмээ	Адуу	Үхэр	Хонь	Ямаа
Баяндалай	28521	299	69	64	5808	22281	28621	299	69	64	5808	22381
Баяновоо	20593	553	93	97	6995	12855	20668	553	93	97	7020	12905
Булган	27366	585	37	156	11121	15467	27366	585	37	156	11121	15467
Гурвантэс	23119	404	22	3	1574	21116	24033	405	22	3	1635	21968
Мандаловоо	24666	2161	373	75	9796	12261	24666	2161	373	75	9796	12261
Манлай	21708	1192	96	85	9532	10803	21768	1192	96	85	9574	10821
Номгон	64649	816	151	143	10316	53223	64649	816	151	143	10316	53223
Ноён	19198	497	6	2	1888	16805	19536	497	6	2	1923	17108
Сэврэй	22804	399	73	65	4427	17840	22804	399	73	65	4427	17840
Ханбогд	10442	1303	37	52	3012	6038	10442	1303	37	52	3012	6038
Ханхонгор	33327	654	87	58	11961	20567	33327	654	87	58	11961	20567
Хүрмэн	25558	418	63	52	5878	19147	25603	418	63	52	5882	19188
Цогтовоо	19365	859	93	54	6838	11521	19407	859	93	54	6855	11546
Цогтцэций	10618	156	52	84	4729	5597	10618	156	52	84	4729	5597
Даланзадгад	13912	125	48	90	3607	10042	14032	125	48	90	3633	10136
Дүн	365846	10421	1300	1080	97482	255563	367540	10422	1300	1080	97692	257046

Эх сурвалж: Албан ёсны статистик мэдээ

	Хорогдсон төл						Бойжсон төл					
	Бүгд	Ботго	Унага	Тугал	Хурга	Ишиг	Бүгд	Ботго	Унага	Тугал	Хурга	Ишиг
Баяндалай	0	0	0	0	0	0	28621	299	69	64	5808	22381
Баяновоо	0	0	0	0	0	0	20668	553	93	97	7020	12905
Булган	174	2	0	0	51	121	27192	583	37	156	11070	15346
Гурвантэс	0	0	0	0	0	0	24033	405	22	3	1635	21968
Мандаловоо	0	0	0	0	0	0	24666	2161	373	75	9796	12261
Манлай	260	2	0	0	44	214	21508	1190	96	85	9530	10607
Номгон	0	0	0	0	0	0	64649	816	151	143	10316	53223
Ноён	0	0	0	0	0	0	19536	497	6	2	1923	17108
Сэврэй	0	0	0	0	0	0	22804	399	73	65	4427	17840
Ханбогд	0	0	0	0	0	0	10442	1303	37	52	3012	6038
Ханхонгор	0	0	0	0	0	0	33327	654	87	58	11961	20567
Хүрмэн	73	0	0	0	11	62	25530	418	63	52	5871	19126
Цогтовоо	0	0	0	0	0	0	19407	859	93	54	6855	11546
Цогтцэций	0	0	0	0	0	0	10618	156	52	84	4729	5597
Даланзадгад	107	1	0	0	14	92	13925	124	48	90	3619	10044
Дүн	614	5	0	0	120	489	366926	10417	1300	1080	97572	256557

Эх сурвалж: Албан ёсны статистик мэдээ

Мал төллөлт

Малын төрлөөр	Хувь			
	Урьд оны энэ үеийн төллөлт	2015 он төллөсөн	Төллөлтийн хувь	2015/2014
Ингэ	12168	10421	27.76	85.6
Гүү	1805	1300	6.444	72.0
Үнээ	1038	1080	16.98	0.0
Эм хонь	88146	97482	56.67	110.6
Эм ямаа	200088	255563	47.30	127.7
Бүгд	303245	365846	47.12	120.6

Эх сурвалж: Албан ёсны статистик мэдээ

Мал төллөлтийг сумдаар үзүүлбэл

	Урьд оны энэ үеийн төллөлт	2015 төллөсөн	Хувь	
			Төллөлтийн	2015/2014
Баяндалай	18280	28521	45.49	156.02
Баяновоо	16730	20593	49.41	123.09
Булган	30465	27366	51.39	89.83
Гурвантэс	13441	23119	35.78	172.00
Мандаловоо	23231	24666	53.05	106.18
Манлай	29202	21708	41.01	74.34
Номгон	32365	64649	70.90	199.75
Ноён	13654	19198	44.20	140.60
Сэврэй	18135	22804	43.35	125.75
Ханбогд	5453	10442	18.83	191.49
Ханхонгор	29496	33327	50.03	112.99
Хүрмэн	20808	25558	51.50	122.83
Цогтовоо	17307	19365	63.42	111.89
Цогтцэций	12731	10618	32.55	83.40
Даланзадгад	21947	13912	42.58	63.39
ДҮН	303245	365846	47.12	120.64

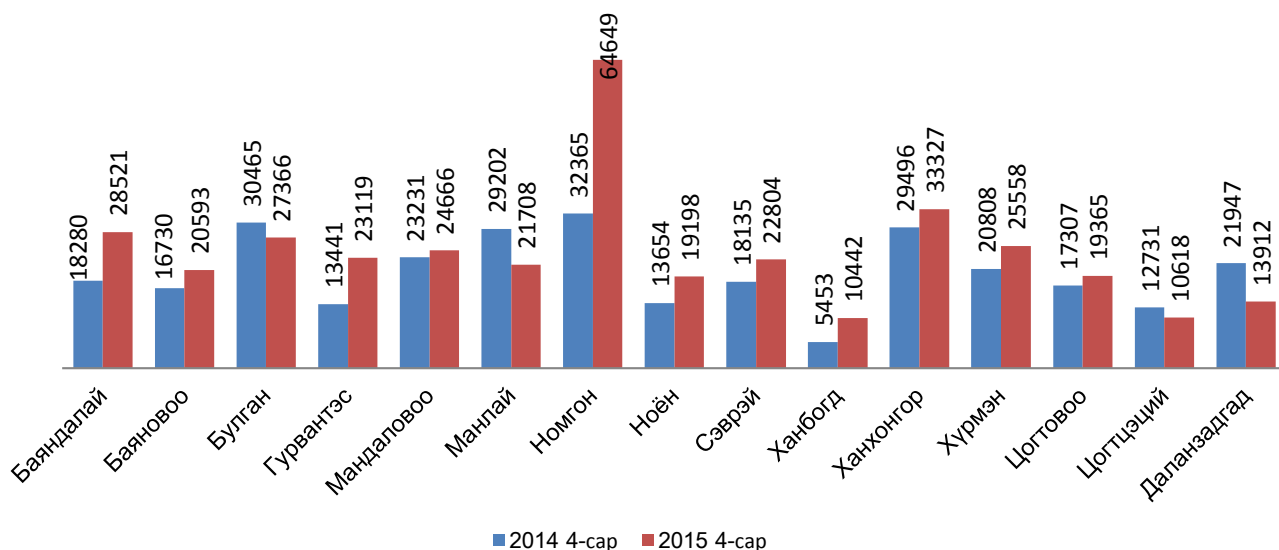
Төл бойжилт төлийн төрлөөр

	Урьд оны Энэ үеийн бойжсон төл	2015		Хувь	
		Хорогдсон	Бойжиж байгаа	Бойжилтын %	2015/2014
Ботго	12159	5	10417	100.0	85.7
Унага	1801	0	1300	100.0	72.2
Тугал	1036	0	1080	100.0	0.0
Хурга	88432	120	97572	99.9	110.3
Ишиг	201575	489	256557	99.8	127.3
Бүгд	305003	614	366926	99.8	120.3

Эх сурвалж: Албан ёсны статистик мэдээ

2015 оны эхний 04 сарын байдлаар төл бойжилт 99.9 хувьтай, сумдын хувьд мал төллөлт урьд мөн үетэй харьцуулахад Булган, Манлай, Цогт-цэций, Даланзадгад сумдуудад буурч, бусад сумдуудад өссөн үзүүлэлттэй байна. Аймгийн нийт дүнгээр мал төллөлт 20.6 хувиар өссөн үзүүлэлттэй байна.

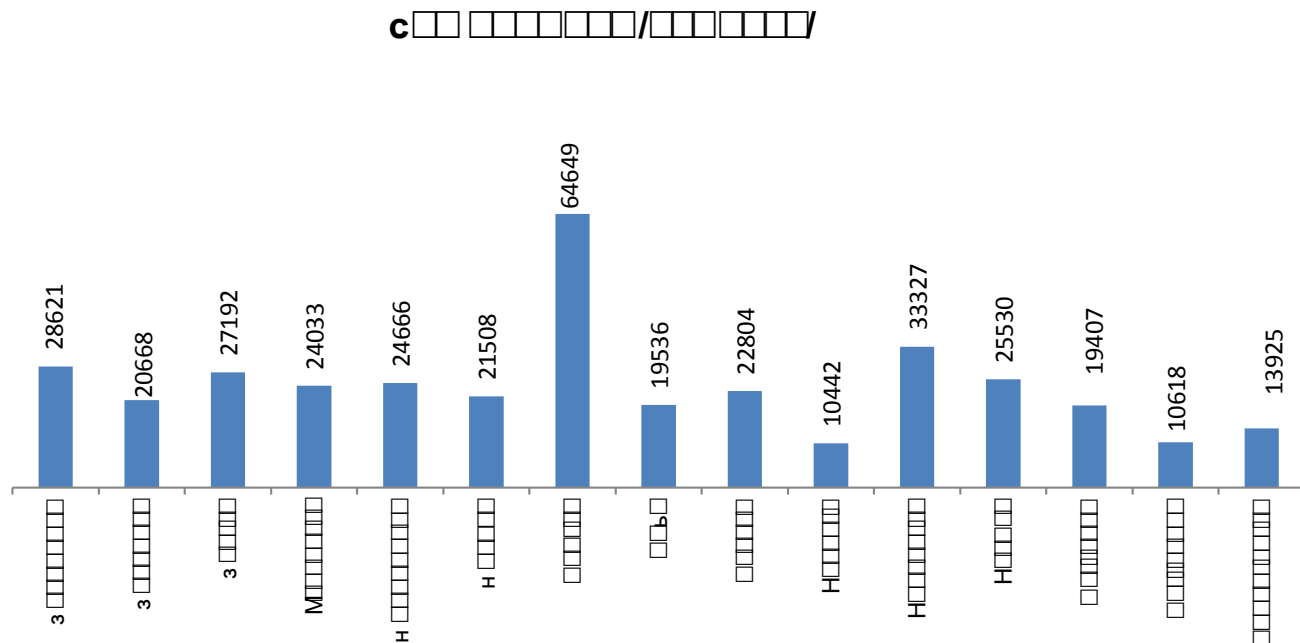
Мал төллөлт /сумдаар/

Төл бойжилт сумдаар үзүүлбэл

	Урьд оны энэ үеийн бойжсон төл	2015			2015 2014
		Хорогдсон	Бойжиж байгаа	Бойжилтын хувь	
Баяндалай	18290	0	28621	100.0	156.5
Баяновоо	16888	0	20668	100.0	122.4
Булган	30551	174	27192	99.4	89.0
Гурвантэс	13500	0	24033	100.0	178.0
Мандаловоо	23231	0	24666	100.0	106.2
Манлай	29252	260	21508	98.8	73.5
Номгон	32363	0	64649	100.0	199.8
Ноён	14419	0	19536	100.0	135.5
Сэврэй	18494	0	22804	100.0	123.3
Ханбогд	5453	0	10442	100.0	191.5
Ханхонгор	29496	0	33327	100.0	113.0
Хүрмэн	20751	73	25530	99.7	123.0
Цогтовоо	17307	0	19407	100.0	112.1
Цогтцэций	12773	0	10618	100.0	83.1
Даланзадгад	22235	107	13925	99.2	62.6
ДҮН	305003	614	366926	99.8	120.302

Эх сурвалж: Албан ёсны статистик мэдээ

2015 оны эхний 04 сарын байдлаар нийт 365846 мал төлөж, 367540 төл гарч, 614 төл хорогдож, 366926 толгой төл бойжиж байна.

Том малын зүй бус хорогдол

Том малын зүй бус хорогдол 1097 толгой байгаа нь урьд оны мөн үеэс 229 толгойгоор буурсан байна.

	Хорогдсон том мал						Үүнээс: өвчнөөр					
	Бүгд	Тэмээ	Адуу	Үхэр	Хонь	Ямаа	Бүгд	Тэмээ	Адуу	Үхэр	Хонь	Ямаа
Баяндалай	148	0	1	0	43	104	39	0	0	0	13	26
Баяновоо	55	4	0	1	28	22	0	0	0	0	0	0
Булган	80	0	0	0	19	61	0	0	0	0	0	0
Гурвантэс	76	0	8	0	1	67	0	0	0	0	0	0
Мандаловоо	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Манлай	304	10	7	0	70	217	0	0	0	0	0	0
Номгон	16	0	0	0	3	13	0	0	0	0	0	0
Ноён	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Сэврэй	169	4	1	0	31	133	2	1	1	0	0	0
Ханбогд	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ханхонгор	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Хүрмэн	66	0	0	0	11	55	29	0	0	0	8	21
Цогтовоо	5	0	0	1	1	3	0	0	0	0	0	0
Цогтцэций	11	0	0	0	3	8	0	0	0	0	0	0
Даланзадгад	167	0	0	4	9	154	8	0	0	0	1	7
Дүн	1097	18	17	6	219	837	78	1	1	0	22	54

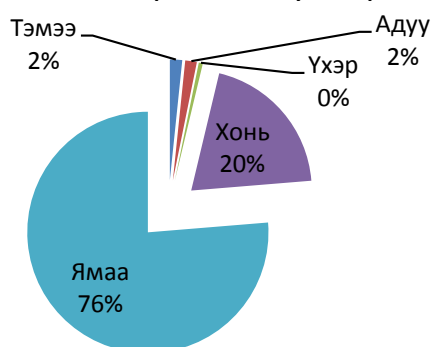
Эх сурвалж: Албан ёсны статистик мэдээ

ТОМ МАЛЫН ЗҮЙ БУС ХОРОГДОЛ

Малын төрөл	2014 оны хорогдол	2015 оны хорогдол	ОЭ малд эзлэх %	2015 / 2014
Тэмээ	77	18	0.016	-76.62
Адуу	31	17	0.026	-45.16
Үхэр	19	6	0.037	-68.42
Хонь	234	219	0.055	-6.4
Ямаа	965	837	0.0666	-13.3
БҮГД	1326	1097	0.0593	-17.3

Эх сурвалж: Албан ёсны статистик мэдээ

Том малын хорогдол/хувиар/

Хорогдлыг сумдаар үзүүлбэл

Малын төрөл	2014 оны хорогдол	2015 оны хорогдол	ОЭ малд эзлэх %	2015 / 2014
Баяндалай	85	148	0.096	174.1
Баяновоо	81	55	0.057	67.9
Булган	155	80	0.061	51.6
Гурвантэс	462	76	0.054	16.5
Мандаловоо	0	0	0.000	0.0
Манлай	29	304	0.236	1048.3
Номгон	34	16	0.007	47.1
Ноён	87	0	0.000	0.0
Сэврэй	250	169	0.130	67.6
Ханбогд	0	0	0.000	0.0
Ханхонгор	0	0	0.000	0.0
Хүрмэн	90	66	0.054	73.3
Цогтовоо	30	5	0.007	16.7
Цогтцэций	0	11	0.015	0.0
Даланзадгад	23	167	0.220	726.1
Дүн	1326	1097	0.059	82.7

Хөдөө аж ахуйн бүтээгдэхүүний үнэ

Малын үнэ		Өмнөх оны мөн үе	Нэг толгойн үнэ /төгрөг/	<u>2015</u> 2014
Нас гүйцсэн	Ат	1200000	1228500	102.4
	Ингэ	1000000	1075000	107.5
Өсвөр насны	Эр шилбэ	0	600000	
Нас гүйцсэн	Соёолон үрээ	766600	750000	97.8
	Соёолон гүү	550000	800000	145.5
Өсвөр насны	Шүдлэн үрээ	0	516000	
	Шүдлэн байдас	0	0	
Нас гүйцсэн	Эр хонь	203600	192000	94.3
	Эм хонь	176600	175000	99.1
Өсвөр насны	Эр төлөг	165000	152500	92.4
Нас гүйцсэн	Эр ямаа	143600	142000	98.9
	Эм ямаа	126600	127500	100.7
ХАА-н бусад бүтээгдэхүүн				
Тэмээний мах		4955	4875	98.4
Ингэний сүү		2400	2277	94.9
Богийн сүү		3000	2750	91.7
Өндөг		350	433	123.7
Ноос ноолуур, арьс шир				
Цагаан ноолуур		60000	45000	75.0
Бор ноолуур		60000	44720	74.5
Адууны дэл		2500	2500	100.0
Адууны сүүл		4000	5000	125.0
Тэмээний шир		18000	15500	86.1
Адууны шир		29600	25000	84.5
Хониний нэхий		8000	1080	13.5
Ямааны арьс		22800	10000	43.9
Хүнсний ногоо				
Сонгино		1800	2125	118.1
Сармис		3830	3350	87.5
Өргөст хэмх		4800	3000	62.5
Улаан лооль		5200	0	0.0
Боодолтой өвс		5000	6625	132.5

Эх сурвалж: Албан ёсны статистик мэдээ

Аж үйлдвэр-Industry

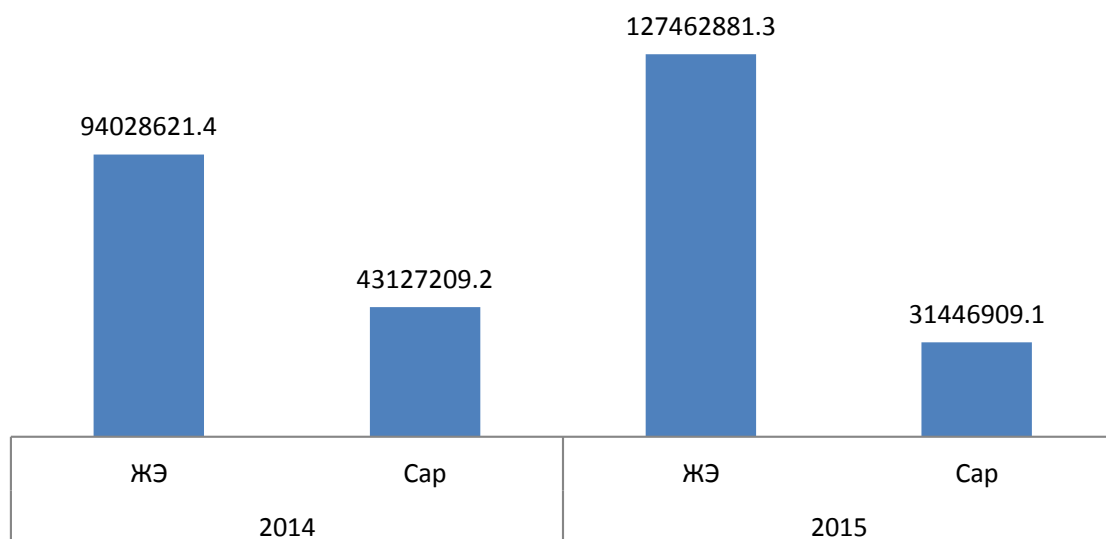
Аж үйлдвэрийн салбарт 2015 оны эхний 4 сарын байдлаар 95807.5 сая төгрөгийн нийт бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэж, 244336.4 сая төгрөгийн борлуулалт хийгджээ.

Аж үйлдвэрийн нийт бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлийн 2015 оны эхний 4 сарын гүйцэтгэл

Салбар	Нийт бүтээгдэхүүн (мян.төг)				
	2014		2015		2015
	ЖЭ	Сар	ЖЭ	Сар	2014
Нүүрс олборлолт	94028621.4	43127209.2	127462881	31446909.1	135.6
Мах, загас, жимс, ногоо, өөх, тос боловсруулалт	180804.8	53931.2	156691	61535	86.7
Сүү, сүүн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	45942.6	11922.4	37384.3	13818.2	81.4
Ундаа үйлдвэрлэл	70481.8	21120	112551	24061.8	159.7
Хүнсний бусад бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	21987	5443.6	146480	19050	666.2
Хувцас үйлдвэрлэл, үслэг арьс боловсруулалт	11141	11141	21152.2	0	189.9
Резинен болон хуванцар бүтээгдэхүүн	0	0	915	0	0.0
Цахилгаан, хий, дулаан үйлдвэрлэл	1208445.6	276383	1300592.1	333934.6	107.6
Ус ариутгал, усан хангамж	240147.1	61305	248198.3	61551.2	103.4
Нийт дүн	95807571.3	43568455.4	129486845	31960859.9	135.2

Эх сурвалж: Албан ёсны статистик мэдээ

Нүүрс олборлолт (мян.төг)

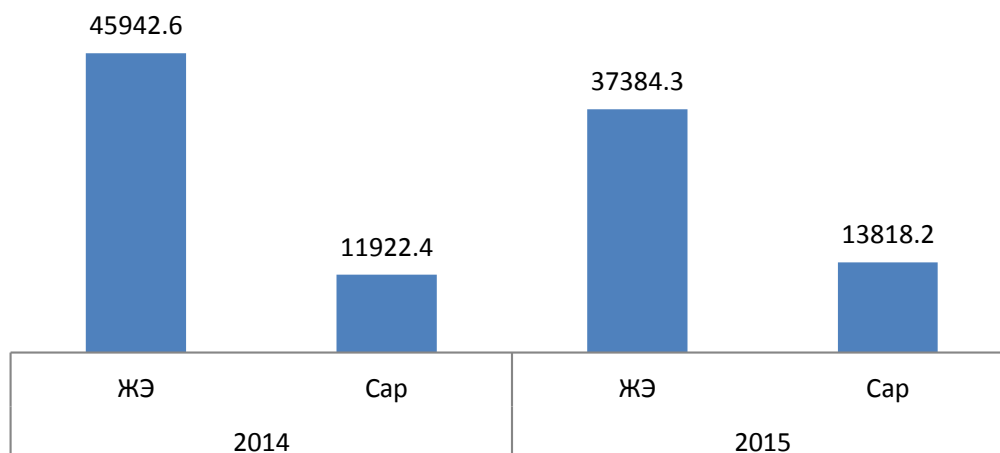
ЖЭ* - Жилийн эхнээс өссөн дүн

Аж үйлдвэрийн борлуулалтын 2014 оны эхний 4 сарын гүйцэтгэл

Салбар	Аж үйлдвэрийн борлуулалт (мян.төг)				
	2014		2015		2015 2014
	ЖЭ	Сар	ЖЭ	Сар	
1	2	3	4	5	6
Нүүрс олборлолт	242561283.4	128570221.2	141218895	36912814.2	58.2
Мах, загас, жимс, ногоо, өөх, тос боловсруулалт	276000	108400	354846	124890	128.6
Сүү, сүүн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	45942.6	11922.4	37384.3	13818.2	81.4
Ундаа үйлдвэрлэл	70481.8	21120	112551	24061.8	159.7
Хүнсний бусад бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	21987	5443.6	146480	19050	666.2
Хувцас үйлдвэрлэл, үслэг арьс боловсруулалт	6605	6605	21152.2	0	320.2
Резинен болон хуванцар бүтээгдэхүүн	0	0	915	0	0
Цахилгаан, хий, дулаан үйлдвэрлэл	1113995.8	245965.4	1300592.1	333934.6	116.8
Ус ариутгал, усан хангамж	240147.1	61305	248198.3	61551.2	103.4
Нийт дүн	244336442.7	129030982.6	143441014	37490120	58.7

Эх сурвалж: Албан ёсны статистик мэдээ

Сүү, сүүн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл

ЖЭ* - Жилийн эхнээс өссөн дүн

Холбооны газрын 2015 оны 4-р сарын төлөвлөгөөний биелэлтийн мэдээ

(мян.төг)

Үзүүлэлт	Хэмжих нэгж	Оны эхнээс		Тухайн сарынх		
		төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Хувь
Нийт орлого	мян.төг	128623.1	143031.6	33101.2	35280	106.6
Үүнээс: хүн амын	мян.төг	15484.4	12332.5	4000	4332.5	108.3
Ажиллагсдын тоо	тоо	23	22	23	22	95.7
Телефон цэг бүгд	тоо	989	1103	989	1103	112.7
Үүнээс: айл өрхийн	тоо	542	542	542	542	100.0

Эх сурвалж: холбооны газрын мэдээ

АМЬДАРЧ БУЙ ОРЧИН

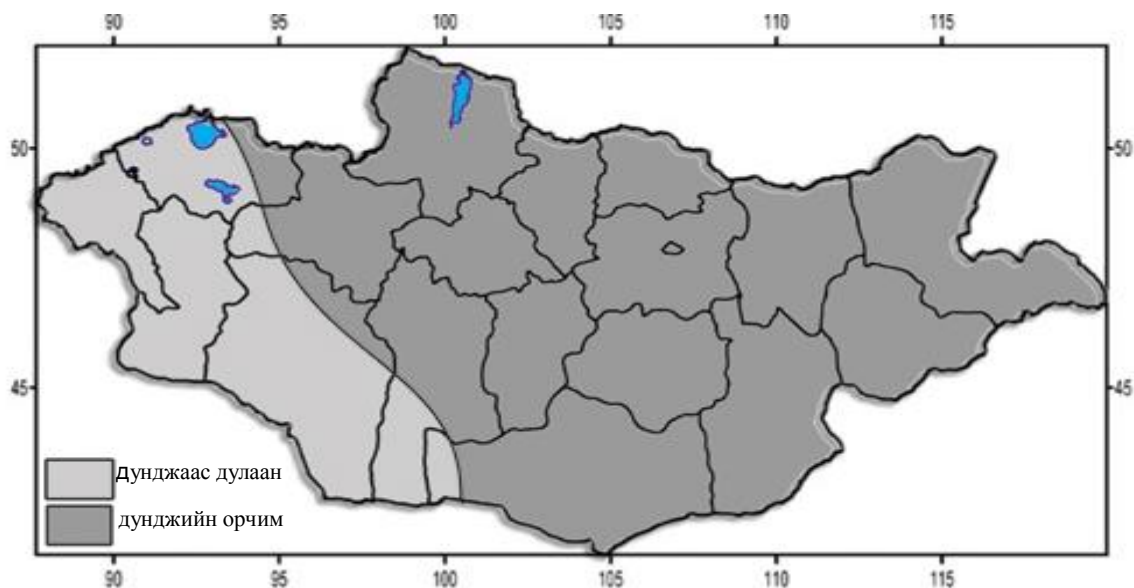
Даланзадгад сумын 2015 оны 04 дүгээр сарын агаарын дундаж температур 8.6°C байв. Энэ нь олон жилийн дундажтай харьцуулахад 2.6°C-аар дулаан өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад -1.9°C-аар сэрүүн байлаа. Сарын агаарын үнэмлэхүй их температур 30.0°C, үнэмлэхүй бага температур нь -11.8°C байсан байна. Харьцангуй чийгийн дундаж 27%, салхины дундаж хурд 4.3м/сек, үнэмлэхүй их хурд 23м/сек байсан ба энэ сард 8.5 мм хур тундас орсон байна.

04 ДҮГЭЭР САРЫН АГААРЫН БОХИРДОЛ МГ/М³

Бодисын нэр	Стандарт хэмжээ	Хийсэн ажиглалтын тоо	Агаарт байсан дундаж хэмжээ	Стандарт хэмжээнээс давсан тохиолдол	Хамгийн их хэмжээ
Хүхэрлэг хий /SO ₂ /	0.450	38	0.005	“	0.022
Азотын давхар исэл /NO ₂ /	0.085	38	0.054	2	0.119
Тоосжилт /PM ₁₀ /	0.100	8	0.072	8	0.232
Тоосжилт /PM _{2.5} /	0.050	8	0.026	7	0.678

2015 ОНЫ 05 ДУГААР САРЫН ЦАГ АГААРЫН УРЬДЧИЛСАН МЭДЭЭ

Говийн нутаг. Агаарын температурын сарын дундаж нь Өмнөговь, Дорноговийн өмнөд хэсгээр 15-19, бусад нутгаар 9-14 градус дулаан буюу ихэнх нутгаар олон жилийн дунджийн орчим байна. (1 дүгээр зураг)

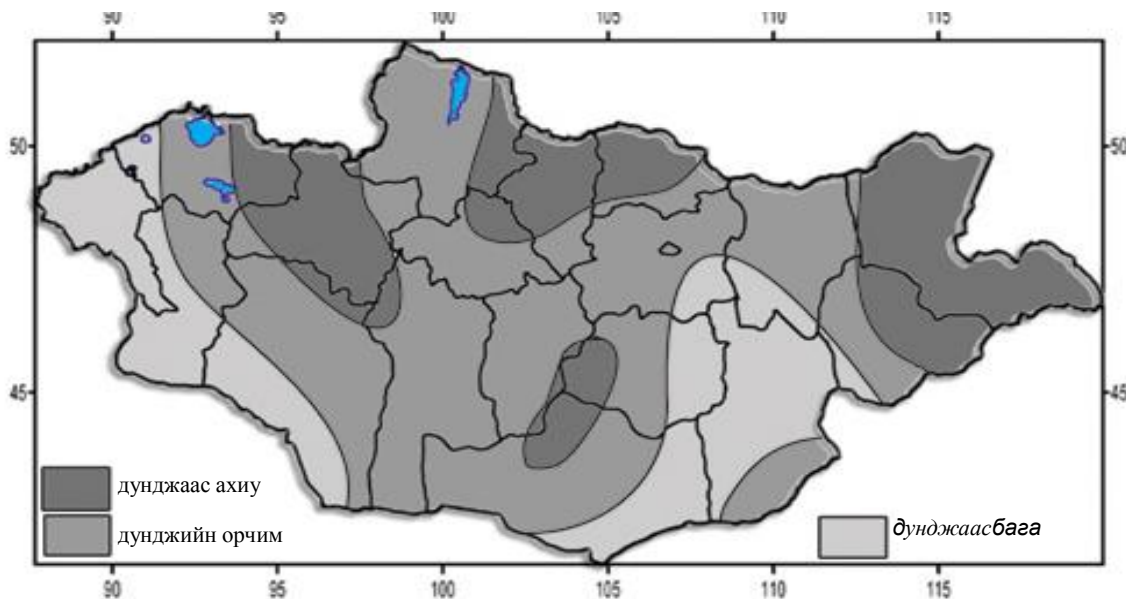

1 дүгээр зураг. 5 дугаар сарын агаарын температурын урьдчилсан мэдээ

Нэгдүгээр арав хоногийн эхэн болон дунд үеэр сэрүүсч нутгийн хойд хэсгээр шөнөдөө 3 градус хүйтнээс 2 градус дулаан, өдөртөө 7-12 градус дулаан, бусад нутгаар шөнөдөө 1-6 градус, өдөртөө 12-17 градус дулаан байна. Хоёрдугаар арав хоногийн дунд үеэр ихэнх нутгаар, гуравдугаар арав хоногийн дунд үеэр нутгийн хойд хэсгээр бага зэрэг сэрүүсч шөнөдөө 0-5 градус, өдөртөө 11-16 градус дулаан, бусад нутгаар шөнөдөө 4-9 градус, өдөртөө 15-20 градус дулаан байна. Харин хоёрдугаар арав хоногийн эхэн, гуравдугаар арав хоногийн сүүлийн зарим өдөр ихэнх нутгаар шөнөдөө 7-12 градус,

өдөртөө 25-30 градус хүрч дулаарна. Бусад хугацаанд бүх нутгаар шөнөдөө 4-9 градус, өдөртөө 19-24 градус дулаан байна.

Энэ сард орох хур тунадасны хэмжээ нь Дундговь, Өмнөговийн зүүн, Говь-Сүмбэр, Дорноговийн ихэнх нутгаар олон жилийн дунджаас бага, Дундговийн баруун, Өмнөговийн баруун хойд хэсгээр олон жилийн дунджаас ахиу, бусад нутгаар дунджийн орчим байна(2 дугаар зураг).

2 дугаар зураг. 5 дугаар сард орох хур тунадасны урьдчилсан мэдээ

Нэгдүгээр арав хоногийн эхэн ба дунд үеэр зарим газраар хур тунадас орно. Хоёрдугаар арав хоногийн эхэн, гуравдугаар арав хоногийн дунд үеэр ихэнх нутгаар бороо орох төлөвтэй. Дуу цахилгаантай.

Нэгдүгээр арав хоногийн эхэн ба дунд үе, хоёрдугаар арав хоногийн эхэн болон сүүлч, гуравдугаар арав хоногийн дунд үеэр зарим газраар 16-18 м/с, зарим үед 24 м/с хүртэл ширүүсч их төлөв шороон шуурга шуургах төлөвтэй.

ХӨДӨӨ АЖ АХУЙН ҮЙЛДВЭРЛЭЛД ХЭРХЭН НӨЛӨӨЛӨХ ТУХАЙ.

5 дугаар сарын цаг агаарын урьдчилсан мэдээгээр агаарын дундаж температур ихэнх нутгаар олон жилийн дунджийн орчим, Алтайн уулархаг нутаг, Алтайн өвөр говь, Их нууруудын хотгороор олон жилийн дунджаас дулаан, хур тунадас ихэнх нутагт олон жилийн дунджийн орчим ба түүнээс ахиу, харин Алтайн өвөр говь, Галба, Өөш, Долоодын говиор дунджаас бага орох төлөвтэй байна.

5 дугаар сард ихэнх нутгаар хүйтэн хавсаргатай, ялангуяа тал хээр, говийн нутгаар үе үе хүчтэй шороон шуурга шуурч, бэлчээрийн ургамлын ургалтыг удаашруулахын зэрэгцээ малын хариулга, маллагаанд таагүй нөлөөлөх төлөвтэйг онцгой анхаарна уу.

2015 ОНЫ 06 ДУГААР САРЫН ЦАГ АГААРЫН ТӨЛӨВ

Говийн нутаг. Агаарын температурын сарын дундаж нь Өмнөговь, Дорноговийн өмнөд хэсгээр 20-25, бусад нутгаар 14-19 градус дулаан буюу Дорноговийн өмнөд хэсгээр олон жилийн дунджаас 1.0-1.2 градусаар дулаан, бусад нутгаар олон жилийн дунджийн орчим байна.

Энэ сард орох хур тунадасны хэмжээ нь Дундговийн хойд, Дорноговийн баруун хойд, Өмнөговийн өмнөд хэсэг, Говь-Сүмбэрийн нутгаар олон жилийн дунджийн орчим, бусад нутгаар олон жилийн дунджаас ахиу байх төлөвтэй.

**Материалыг
эмхэтгэсэн**

Ө.Мөнхжаргал
У.Хоролмаа
Ө.Номинчулуу
С.Цэвэлмаа

Хянасан:
С.Бямбабаатар

*Үнэн зөв бүртгэл мэдээлэл
Үеийн үед түүх болж үлдэнэ
Үнэнд тулгуурласан бодлого
Үйлсийн тэнгэрт нар болж мандана*

Харилцах утас: 70533061, 70533439

E-mail хаяг umnugovi@nso.com
<http://umnugovi.nso.mn/>

2015 оны 05 сарын 08